

**М. С. Нәрікбаев ат. КАЗГЮУ университетінде
В042 -Журналистика және репортер ісі ББ бойынша
шығармашылық емтихандарды өткізу бағдарламасы**

1. Жалпы ережелер

1.1. М.С. Нәрікбаев ат. КАЗГЮУ Университетінде шығармашылық емтихандарды қабылдау және өткізу тәртібі (бұдан эрі – КАЗГЮУ Университеті) «В042 – Журналистика және репортерлік іс» білім беру бағдарламаларының тобы бойынша Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 600 бүйрүғымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларын жүзеге асыратын білім беру үйымдарына оқуға қабылдаудың Типтік ережелеріне (5.11.2021 ж. № 554 жағдай бойынша өзгерістері мен толықтырулары бар редакция) сәйкес әзірленді.

1.2 Оқуға түсуге байланысты шығармашылық емтихандар студенттердің білім деңгейін, олардың іскерлігі мен дағдыларын және болашақ журналистерге қажетті қасиеттер мен кабілеттерді анықтауға бағытталған.

2. Шығармашылық емтихандарды өткізу тәртібі

2.1 Шығармашылық дайындықты талап ететін жоғары білім беру бағдарламалары бойынша оқуға түсетең тұлғалар шығармашылық емтихандарды тапсыру үшін КАЗГЮУ Университетінің қабылдау комиссиясына мынадай құжаттарды тапсырады:

- 1) жалпы орта немесе техникалық және кәсіптік орта білім немесе орта білімнен кейінгі білімі туралы құжат (түпнұсқа);
- 2) 3 x 4 сантиметр көлеміндегі 2 фотосурет;
- 3) жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі;
- 4) ҰБТ сертификаты (бар болса);
- 5) шығармашылық емтихан тапсыруға өтініш.
- 6) портфолио (бар болған жағдайда)

2.2 Шығармашылық емтихан тапсыру үшін окуга түсушілерден өтініштер КАЗГЮУ Университетінің қабылдау комиссиясы немесе www.kazguu.kz сайтында күнтізбелік жылдың **20 маусымы** мен **7 шілдесі** аралығында қабылданады. Шығармашылық емтихан күнтізбелік жылдың **8-13 шілдесі** аралығында өткізіледі. КАЗГЮУ Университетінде шығармашылық емтихандар казак және орыс тілдерінде өткізіледі.

2.3 Шығармашылық дайындықты талап ететін білім беру бағдарламалары тобына түсетең тұлғалар өздері таңдаған жоғары оқу орындарында екі шығармашылық емтихан тапсырады. Бұл ретте оқуға қабылдау кезінде шығармашылық емтихандар мен ҰБТ пәндері: Қазақстан тарихы мен оқу сауаттылығының (окыту тілі) балдары ескеріледі.

2.4 Шығармашылық емтихандарды өткізу бағдарламасын ЖОО әзірлейді және оны сол оқу орнының қабылдау комиссиясының төрағасы бекітеді.

2.5 Шығармашылық емтихандардың кестесін (емтиханды өткізу формасы, күні, уақыты және өткізу орны, кенес беру) кабылдау комиссиясының төрағасы бекітеді және окуға түсушілерге құжаттарды қабылдау басталғанға дейін ұсынылады.

2.6 Окуға түсушіні шығармашылық емтихандарды өткізу дәрісханасына (үй-жайына) жіберу жеке басын куәланыратын құжатты көрсеткен кезде жүзеге асырылады. Шығармашылық емтихандар бейне және (немесе) аудио жазбалармен жабдықталған дәрісханаларда (үй-жайларда) өткізіледі.

Шығармашылық емтихандар өткізілетін дәрісханаларға үміткерлерді жіберуді және емтиханды өткізу кезінде тәртіптің сакталуын оны өткізуге тартылған қабылдау комиссиясының жауапты хатшысы, арнайы кезекшілер, техникалық хатшылар камтамасыз етеді.

2.7 Шығармашылық емтихандар 45 балдық жүйе бойынша бағаланады.

2.8 Шығармашылық емтихандарды ұйымдастыру және өткізу үшін емтихан өткізу кезеңінде комиссия құрылады. Комиссия құрамына университеттің профессор-окытушылар құрамы, қоғамдық ұйымдар, бұкаралық ақпарат құралдарының өкілдері кіреді. Комиссия тақ саннан тұрады, егер отырыска оның құрамының кемінде үштен екісі қатысса, шешім занды деп есептеледі. Комиссияның шешімі емтиханға қатысуышылар санының көпшілік даусымен қабылданады. Дауыстар тең болған жағдайда комиссия төрағасының дауысы шешуші болып табылады.

2.9 Шығармашылық емтихан қорытындылары комиссия хаттамасы негізінде бағалау ведомосінде еркін формада ресімделеді және нәтижелерді жариялау үшін қабылдау комиссиясының жауапты хатшысына беріледі. Комиссия хаттамасына төраға және қатысып отырған барлық комиссия мүшелері кол қояды.

2.10 Шығармашылық емтихандардың нәтижелері оның өткізілген күні жарияланады.

2.11 Емтихандарды өткізу кезеңінде шығармашылық емтиханға қойылатын талалтарды сактау, даулы мәселелерді шешу, тиісті емтихандарды тапсырушы адамдардың құқықтарын корғау мақсатында төрагамен қоса құрамы тақ саннан тұратын апелляциялық комиссия құрылады.

2.12 Апелляцияға өтініш апелляциялық комиссия төрағасының атына a_dauletbaueva@kazguu.kz электрондық мекенжайға шығармашылық емтихан тапсырған тұлғаның өз атынан беріледі және нәтиже хабарланғанан кейін келесі күнгі сағат 13.00-ге дейін қабылданады, оны апелляциялық комиссия бір күн ішінде қарайды. Апелляциялық өтініште емтихан нәтижелерімен келіспеудің дәлелді негіздемесі көрсетілуге тиіс.

2.13 Ауызша емтихандар бойынша апелляциялық өтініштер қабылданбайды.

2.18 Қабылдау комиссиясының жауапты хатшысы шығармашылық емтихан аяқталған күні респубикалық бюджет қаражаты есебінен жоғары білімнің білім беру грантын беру конкурсына қатысу және (немесе) ЖОО - на ақылы окуға қабылдау үшін окуға түсушілердің шығармашылық емтиханының нәтижелерін Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Ұлттық тестілеу орталығының ақпараттық жүйесіне береді.

3. Бағалау критерийлері

Шығармашылық емтихандарды тапсыру формалары: бірінші емтихан – жазбаша (эссе); екінші емтихан-ауызша (әңгімелесу).

Жазбаша емтихан үміткердің тілдік құзыреттіліктері, сондай-ак пайымы, логикалық және дәйекті түрде өз ойын жеткізе білу, тезистер құру және оларды корғауы туралы түсінік калыптастырады.

Ауызша емтихан үміткерлердің ой-өрісі, тілді менгеру деңгейі, медиа саласындағы әлеуеті мен икемді дағдыларының болуы, осы бағыт бойынша оку қабілеті туралы түсінік береді.

20 маусым мен 07 шілде аралығында талапкер КАЗГЮУ Университетінің қабылдау комиссиясына шығармашылық емтихан тапсыруға өтініш беруі тиіс. Тұсу емтихандары басталғанға дейін тапсыру ресімімен таныстыру үшін консультациялар өткізу қарастырылған.

Шығармашылық емтиханды қайта тапсыруға рұқсат берілмейді.

Эссе тақырыптары емтихан кезінде айтылады. Эссе көлемі 250-ден 400 сөзге дейін, эссе жазуға бөлінетін уақыт – 180 минут. Эссені бағалау критерийлері 1-косымшада көрсетілген.

Шығармашылық емтихандар басталғаннан кейін түсушілерге емтихан материалдары беріледі және титулдық парактарды ресімдеу тәртібі түсіндіріледі, сондай-ақ шығармашылық емтихандардың басталу және аяқталу уақыты, нәтижелерді жариялау уақыты мен орны және апелляцияға өтініш беру рәсімі көрсетіледі.

Эссе жазу кезінде тақырыпты мұқият оқып, одан ауытқымау, мәтіннің құрылымын сақтау, нақты тезистер мен аргументтер ұсыну, тілдік нормаларды сақтау ұсынылады. Эссе тақырыбы журналистика, әдебиет, мәдениет, қоғам, саясат, экономика, рухани құндылықтармен байланысты болуы мүмкін. Емтихан кезінде үш эссе тақырыбы беріледі, олардың ішінен оқуға түсуші біреуін тандауды керек.

Эссе тақырыптары <https://kazguu.kz/ru/abiturientam/> парагында орналастырылған

Жазбаша емтиханды өткізу кезінде:

- 1) емтихан өткізуге кедегі жасауға;
- 2) емтихан алушының рұқсатынсыз шығып, дәрісханаларды аралауға;
- 3) электрондық байланыс құралдарын, шпаргалкаларды пайдалануға;
- 4) академиялық адалдықты бұзатын кез келген басқа әрекеттерді жасауға **тыйым салынады**.

Осы талаптар бұзылған жағдайда үміткердің дәрісханадан шығуы сұралады, ал жұмыс жойылады.

Егер талапкердің кешігу уақыты 60 минуттан аспаса жазбаша емтиханға жіберілуі мүмкін, алайда бұл ретте емтихан тапсыруға бөлінген уақыт ұзартылмайды, Дәлелсіз себеппен келмеген талапкерлер емтиханға жіберілмейді.

Емтихан кезінде үміткер сұраптары бір тақырып бойынша құрастырылған билет алады. Дайындыққа бір минут беріледі, осы уақыт ішінде оқуға түсуші қағаз парагына өз ойын жаза алады. Қосымша құрылғыларды пайдалануға тыйым салынады. Ауызша жауап беру кезінде емтихан алушы қосымша сұраптар коюы мүмкін. Ауызша емтиханды бағалау критерийлері 2-косымшада көрсетілген.

Нақты акпарат пен мысалдар келтіре отырып, толық жауап беруге **кенес береміз**. Сұраптар үміткердің жеке басының қызығушылығына, құмарлығына, сондай-ақ әдебиетке, мәдениет пен өнерге, экономика мен саясатқа, әлеуметтік және экологиялық мәселелерге қатысты болуы мүмкін.

Сұхбаттасудың болжалды сұраптары <https://kazguu.kz/ru/abiturientam/> бетте орналастырылған .

Ауызша емтиханда талапкер ұсынған портфолио есепке алынады. Комиссия мүшелері әңгімелесу басталғанға дейін портфолио материалдарын қарап, балын қояды. Портфолиога койылған ұпайлар ауызша емтихан бағасына қосылады. Ауызша емтихан мен портфолиога койылған баға 45 балдан аспауы керек.

Портфолионы бағалау критерийлері 3-қосымшада көрсетілген. Портфолионы қабылдау комиссиясыңа қағаз форматында немесе шығармашылық емтиханға онлайн тіркелу кезінде Google-дискіге сілтеме жіберу арқылы ұсынуға болады.